

Πρεσβεία της Ελλάδος στη Βαρσοβία
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΟΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ

**Η παρούσα συνοπτική έρευνα αγοράς αφορά τον ακόλουθο κωδικό της
Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Combined Nomenclature): HS [22.04]**

Το παρόν συντάχθηκε από το Γραφείο Ο.Ε.Υ. Βαρσοβίας (Επιμέλεια: Σοφία-Μαρία Μπαγατέλα), με τη συμβολή του κ. Θωμά-Ιωάννη Φιλίππου, ασκούμενου αποφοίτου Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Βαρσοβία, Αύγουστος 2023

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
B. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ	3
Γ. ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	4
Δ. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	5
Ε. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΙΝΩΝ	7
Ε. ΔΙΑΝΟΜΗ.....	10
ΣΤ. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ	12
Ζ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	14
Ζ1. Παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση και προσφορά	14
Ζ2. Προοπτικές ελληνικών προϊόντων	14
Η. ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ	15
Η1. Τάσεις-προδιαγραφές	15
Η2. Εκθέσεις.....	15
Η3. Περιοδικά.....	15
Η4. Εισαγωγείς-e.shops	15

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία χρόνια, η πολωνική αγορά οίνου μεγεθύνεται ετησίως με ρυθμούς της τάξης του 5% και άνω κατά μ.ο., με εξαίρεση την περσινή χρονιά. Η Ιταλία, η Γερμανία και η Ισπανία αποτελούν τους κορυφαίους προμηθευτές στη χώρα, με αρκετές αυξομειώσεις στην εισαγωγή. Η Ελλάδα παρουσιάζει επίσης ενδιαφέροντα αποτελέσματα και προσπαθεί να επιτύχει τα μεγέθη του 2018, χωρίς όμως να συμμετέχει σταθερά/εθνικά/κλαδικά σε εκδηλώσεις και λοιπές δραστηριότητες του χώρου. Καθώς η μεταβολή των ελληνικών εισαγωγών για το πρώτο εξάμηνο τ.ε. σε σύγκριση με το 2022 είναι τριψήφια σε αξία και ποσότητα, συμπεραίνεται ότι η εν λόγω αγορά αξίζει να διερευνηθεί.

B. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ

Σύμφωνα με επαγγελματίες του χώρου, το προφίλ του μέσου Πολωνού καταναλωτή κρασιού δεν διαφέρει σημαντικά από τον τυπικό καταναλωτή της Βόρειας Ευρώπης και σκιαγραφεί έναν κάτοικο πόλεως με εισόδημα άνω του μέσου όρου, πιθανότερα γυναίκα (53% κατανάλωσης έναντι 47% για τους άνδρες), με αγάπη για τα ταξίδια.

Ωστόσο, η ειδοποιός διαφορά εντοπίζεται στο σημείο αγοράς, καθώς οι Πολωνοί προμηθεύονται συχνότατα κρασί από υπεραγορές, καταστήματα ψιλικών και πρατήρια βενζίνης. Αυτό διακρίνει την Πολωνία από τις περισσότερες οινοπαραγωγικές χώρες, όπου το μεγαλύτερο μέρος των αγοραπωλησιών γίνεται σε εστιατόρια, κάβες και wine bar.

Οι προτιμήσεις των καταναλωτών δεν είναι παγιωμένες. Οι Πολωνοί προτίθενται να πληρώσουν περισσότερα για τα αλκοολούχα ποτά που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις ποιότητας, γεγονός που δημιουργεί νέες ευκαιρίες για τους κατασκευαστές, μιας και υπάρχει έδαφος για την προώθηση ετικετών premium και δεκτικότητα των καταναλωτών για νέα προϊόντα. Οι τιμές των προϊόντων έχουν αυξηθεί, όπως και η ποιότητα των αλκοολούχων που αγοράζονται.

Διαχρονικά βέβαια, η Πολωνία ορθώς θεωρείται ακόμα αγορά κυρίως για βότκα και μπύρα, παρά για κρασί. Η κατανάλωση κρασιού είναι πολύ χαμηλότερη από γειτονικές χώρες (ενδεικτικά οι Γερμανοί και οι Ελβετοί πίνουν σχεδόν 10 φορές περισσότερο ανά άτομο). Είναι μια από τις λίγες ευρωπαϊκές αγορές στις οποίες η κατανάλωση αλκοόλ αυξάνεται σταθερά εδώ και 30 χρόνια -μια τάση που συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Σύμφωνα με την PARPA (Κρατική Υπηρεσία για την Πρόληψη Προβλημάτων που

σχετίζονται με το Αλκοόλ), οι Πολωνοί κατανάλωναν 9,78 λίτρα καθαρού αλκοόλ κατά κεφαλή το 2019, ποσότητα η οποία ξεπερνά το αντίστοιχο ρεκόρ του 2013 (9,67 λίτρα ανά άτομο). Πρόκειται για αύξηση της κατανάλωσης αλκοολούχων ποτών πάνω από 10% από το προηγούμενο έτος. Η κατανάλωση κρασιού αυξήθηκε από 6,0 σε 6,2 λίτρα κρασιού, ενώ η κατανάλωση ζύθου μειώθηκε στα 97,1 λίτρα από 100,5 λίτρα.

Οι πωλήσεις οίνου στη χώρα αυξήθηκαν κατά περίπου 8,5% μεταξύ 2019 και 2020, τάση που συνεχίζεται και τα επόμενα έτη. Η συνολική αγορά κρασιού αυξήθηκε κατά περίπου 7,5% σε υπεραγορές, εκπτώτικες επιχειρήσεις, καταστήματα ψιλικών και πρατήρια βενζίνης. Δέον σημειωθεί ότι, το ίδιο διάστημα, οι πωλήσεις κρασιών premium και super premium αυξήθηκαν κατά 15% και 13% αντίστοιχα.

Όσον αφορά τις γευστικές προτιμήσεις των Πολωνών, τα κόκκινα κρασιά παραμένουν τα πιο δημοφιλή, όμως τον τελευταίο χρόνο οι πωλήσεις των λευκών έχουν αυξηθεί με γοργούς ρυθμούς (πάνω από 15% κατ'έτος, με τα ημίξηρα κρασιά να αυξάνονται άνω του 11%). Στα καταστήματα λιανικής, τα γλυκά, τα ημίγλυκα και τα ημίξηρα κρασιά αποτελούν περίπου το 70% του συνολικού όγκου πωλήσεων. Αντίστοιχα, οι ξηροί οίνοι αποτελούν περίπου το 25-30% της αγοράς. Οι πιο δημοφιλείς επιλογές σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνουν ποικιλίες όπως **το Primitivo, το Shiraz και το Malbec**, τα οποία είναι φρουτώδη, με μέτρια οξύτητα και τανίνη. Όσον αφορά στα λευκά κρασιά, οι καταναλωτές αναζητούν κρασιά από γνωστές ποικιλίες σταφυλιού όπως το **Chardonnay** και το **Sauvignon Blanc**. Ιδιαίτερα ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι στην Πολωνία, το 2021, παρά τους περιορισμούς της πανδημίας, οι πωλήσεις αφρωδών οίνων αυξήθηκαν κατά 15,3% σε ποσότητα και 17,5% σε αξία, σε σύγκριση με το 2020. Όπως και σε άλλες χώρες, δεσπόζουσα θέση διατηρεί το **Prosecco**, καθώς αντιπροσωπεύει περίπου το 40% της καταναλισκόμενης αξίας αφρωδών οίνων.

Γ. ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η οινική κουλτούρα στην Πολωνία συνεχίζει να επεκτείνεται. Η αγορά αυξάνεται σταθερά κατά 10-15% ετησίως και βρίσκεται πλέον σε μεγαλύτερο ποσοτικά επίπεδο από αυτή της Φινλανδίας ή του Βελγίου. Καθώς οι εισαγωγές από χώρες όπως η Ισπανία, η Ιταλία και η Γερμανία αυξάνονται, το περιβάλλον για το πολωνικό κρασί παραμένει εξαιρετικά θετικό. Παρά τον έντονο ανταγωνισμό τιμών από χώρες με μεγαλύτερη παραγωγή, τα εγχώρια κρασιά -προερχόμενα από 400 και πλέον οινοποιεία με 2 εκ. φιάλες ετησίως- βρίσκουν ενθουσιώδη

ανταπόκριση και έχουν συμβάλει στην ανάπτυξη μιας ολόκληρης υποκοουλτούρας τοπικών φεστιβάλ κρασιού και μπαρ.

Όσον αφορά στην τεχνογνωσία της παραγωγής, η καμπύλη εκμάθησης είναι εξαιρετικά απότομη και η ποιότητα βελτιώνεται αλματωδώς. Οι πιο επιτυχημένοι παραγωγοί επενδύουν στην αναφύτευση, σε σύγχρονο εξοπλισμό, στην προτίμηση οίνων μεγαλύτερης παλαιώσης, στην εμπορία και στη διανομή. Μέσα σε 20 χρόνια, το πολωνικό κρασί έχει εξελιχθεί από το μηδέν σε μια δυναμική πραγματικότητα και η διαφαινόμενη αίσθηση είναι ότι πρόκειται για τις απαρχές μιας αναπτυσσόμενης αγοράς.

Η πλειονότητα των πολωνικών αμπελώνων βρίσκεται στα νότια της χώρας, ενώ οι σαφώς λιγότερες αξιοποιήσιμες εκτάσεις του βορρά βασίζονται στην παράταση της καλλιεργητικής περιόδου που ευνοείται από το σχετικά θαλάσσιο κλίμα.

Δ. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

Ακολουθούν πίνακες με τους 10 βασικούς εταίρους της Πολωνίας στην αγορά οίνου ετησίως, όσον αφορά στην ποσότητα και την τιμή. Είναι σαφές ότι οι εισαγωγές από την Ευρωπαϊκή Ένωση κυριαρχούν (82,7% σε ποσότητα και 84,4% σε τιμή). Εκτός ΕΕ, σημαντικότερη είναι η διείσδυση της Χιλής, της Γεωργίας και της Μολδαβίας. Η Ελλάδα παρουσιάζει αρκετές αυξομειώσεις και προς το παρόν δεν έχει καταφέρει να αγγίξει τις πολύ καλές επιδόσεις του έτους 2018.

ΕΤΑΙΡΟΣ	2018	2019	2020	2021	2022
ΣΥΝΟΛΟ	1.321.821	1.391.953	1.426.889	1.574.510	1.541.716
ΕΕ	1.081.047	1.114.556	1.130.289	1.292.527	1.274.038
ΙΤΑΛΙΑ	219.173	274.022	286.418	349.320	337.128
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	228.748	273.376	229.136	240.344	275.022

ΙΣΠΑΝΙΑ	146.015	155.630	147.134	188.040	211.456
ΓΑΛΛΙΑ	166.556	134.333	180.300	212.702	171.495
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	91.418	86.178	110.012	134.498	143.934
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	155.607	113.488	98.503	95.136	77.026
ΧΙΛΗ	59.870	71.153	60.715	59.936	58.636
ΓΕΩΡΓΙΑ	24.660	32.888	37.627	50.233	56.927
ΜΟΛΔΑΒΙΑ	60.964	66.007	71.093	66.636	56.319
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	34.508	27.890	28.018	30.361	30.050
ΕΛΛΑΔΑ	2.540	1.677	1.548	1.927	1.730

Πίνακας 1 Εισαγωγές οίνου στην Πολωνία (ποσότητα σε εκατόλιτρα). Eurostat

ΕΤΑΙΡΟΣ	2018	2019	2020	2021	2022
ΣΥΝΟΛΟ	300.352.625	323.951.325	324.273.552	359.263.538	380.584.482
ΕΕ	248.903.724	263.787.810	263.374.432	301.879.696	321.171.237
ΙΤΑΛΙΑ	63.855.531	75.189.835	79.243.189	97.365.102	101.890.307
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	59.683.749	71.195.275	55.820.803	53.609.014	67.645.557
ΓΑΛΛΙΑ	46.623.079	39.564.670	51.164.888	63.386.787	58.154.361
ΙΣΠΑΝΙΑ	27.950.692	28.567.113	25.167.886	30.479.844	35.539.565
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	19.473.865	19.552.910	24.988.021	30.586.460	33.103.418
ΧΙΛΗ	14.644.455	16.905.431	14.759.286	13.606.642	14.808.434
ΓΕΩΡΓΙΑ	6.393.405	8.525.553	9.507.698	12.501.513	14.143.019

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	13.490.334	11.058.560	9.851.624	9.857.913	9.191.656
ΜΟΛΔΑΒΙΑ	8.799.562	9.279.075	9.356.878	9.245.545	9.011.595
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	6.244.637	5.198.002	4.897.988	5.420.196	5.711.640
ΕΛΛΑΔΑ	603.409	411.166	330.887	469.108	449.723

Πίνακας 2 Εισαγωγές οίνου στην Πολωνία (αξία σε ευρώ). Eurostat

Ε. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΙΝΩΝ

Κατωτέρω παρατίθενται πίνακες σχετικοί με το διμερές εμπόριο οίνου Ελλάδας-Πολωνίας. Γίνεται αντιληπτό ότι οι πολωνικές εξαγωγές προς την Ελλάδα είναι σχεδόν αμελητέες. Αντίθετα, οι ελληνικές εξαγωγές προς την Πολωνία παρουσιάζουν ενδιαφέρον αλλά και αστάθεια. Στη συνέχεια γίνεται μια ανάλυση ανά εξαψήφιο κωδικό οινικού προϊόντος σε ποσότητα και σε αξία.

ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ	2018	2019	2020	2021	2022
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ			1.061	3.766	1.534
ΕΞΑΓΩΓΕΣ	778.836	687.061	306.618	503.973	543.228

Πίνακας 3 Εισαγωγές-εξαγωγές οίνου Ελλάδας από/σε Πολωνία (αξία σε ευρώ). Eurostat

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ/ΕΤΟΣ	2018	2019	2020	2021	2022
Οίνος από νωπά σταφύλια, στα οποία περιλαμβάνονται και τα εμπλουτισμένα με αλκοόλη κρασιά (2204)	344.011	294.291	142.996	213.987	192.429
Αφρώδης οίνος (220410)	10	2.383	1.219	2.563	3.360
Κατηγορία λεύκου οίνου σε συσκευασία <= 2L (220421)	294.620	287.915	137.402	206.799	186.938

Κατηγορία λεύκου οίνου σε συσκευασία 2-10L (220422)	1.596	2.883	3.742	3.521	1.871
Κατηγορία λεύκου οίνου σε συσκευασία >10L (220429)	47.785	885	337	1.104	250
Μούστος (220430)		225	296		10

Πίνακας 4 Εισαγωγές οίνου στην Πολωνία από Ελλάδα ανά κατηγορία (ποσότητα σε εκατόλιτρα). Eurostat

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ/ΕΤΟΣ	2018	2019	2020	2021	2022
Οίνος από νωπά σταφύλια, στα οποία περιλαμβάνονται και τα εμπλουτισμένα με αλκοόλη κρασιά (2204)	778.836	687.061	306.618	503.973	543.228
Αφρώδης οίνος (220410)	153	8.539	7.508	7.669	10.440
Κατηγορία λεύκου οίνου σε συσκευασία <= 2L (220421)	730.313	668.607	284.787	487.397	528.090
Κατηγορία λεύκου οίνου σε συσκευασία 2-10L (220422)	2.451	4.332	10.203	6.879	3.041
Κατηγορία λεύκου οίνου σε συσκευασία >10L (220429)	45.919	4.126	1.384	2.028	1.033
Μούστος (220430)		1.457	2.736		624

Πίνακας 5 Εισαγωγές οίνου στην Πολωνία από Ελλάδα ανά κατηγορία (αξία σε ευρώ). Eurostat

Συμπεραίνεται ότι το 2021 αποτέλεσε σημαντικό έτος για τις ελληνικές επιδόσεις, οι οποίες σε ετήσια τουλάχιστον βάση δεν έχουν επανέλθει. **Συγκρατείται η πολύ αξιόλογη πορεία που διαγράφει συγκριτικά ο μούστος, οι οίνοι σε συσκευασίες κάτω του δίκιλου και ιδίως τα αφρώδη κρασιά.**

ΕΤΑΙΡΟΣ	Μετ. Ιαν.	Μετ. Φεβ.	Μετ. Μαρ.	04/22	04/23	Μετ. Απρ.	05/22	05/23	Μετ. Μαΐου
ΣΥΝΟΛΟ	19%	-6%	-9%	8.663.854	9.013.735	4%	9.194.640	11.110.313	21%
ΕΕ	22%	-9%	9%	4.672.040	4.219.589	-10%	4.619.516	5.868.489	27%
ΠΟΛΩΝΙΑ	205%	-10%	442%	52.608	124.834	137%	22.968	139.903	509%

Πίνακας 6 Εξαγωγές Ελλάδας Ιανουαρίου- Μαΐου 2023 (αξία σε ευρώ). Eurostat

Όπως αποδεικνύεται από τα στοιχεία της Eurostat, το τρέχον έτος (2023) κυλά αρκετά υποσχόμενο για την πορεία του ελληνικού οίνου στην Πολωνία. Είναι εναργές ότι, τόσο σε αξία όσο και σε ποσότητα, η ποσοστιαία μεταβολή ανά μήνα (για τους μήνες που έχει εκκαθαριστεί) μεταξύ πρώτου πενταμήνου 2023 και της αντίστοιχης περιόδου του 2022 αποκαλύπτει αξιοσημείωτη κινητικότητα, που οδηγεί ακόμα και σε τριψήφια ποσοστά ανόδου των ελληνικών εξαγωγών προς τη χώρα αναφοράς, επιτυχία που δεν ακολουθεί κάποια διεθνή ή ευρωπαϊκή τάση, και κατατάσσει πλέον την Πολωνία **σε 10^ο προορισμό για τους ελληνικούς οίνους**.

ΕΤΑΙΡΟΣ	Μετ. Ιαν.	Μετ. Φεβ.	Μετ. Μαρ.	04/22	04/23	Μετ. Απρ.	05/22	05/23	Μετ. Μαΐου
ΣΥΝΟΛΟ	6%	-21%	-10%	25,207	20,788	-18%	23,276	42,084	81%
ΕΕ	7%	-25%	-6%	17,768	12,438	-30%	15,191	32,161	112%
ΠΟΛΩΝΙΑ	277%	-8%	610%	235	493	110%	85	515	503%

Πίνακας 7 Εξαγωγές Ελλάδας Ιανουαρίου- Μαΐου 2023 (ποσότητα σε εκατόλιτρα). Eurostat

Ε. ΔΙΑΝΟΜΗ

Η διανομή οίνου στην Πολωνία χαρακτηρίζεται από την ποικιλία των καναλιών που χρησιμοποιούνται για να φτάσει το κρασί στους καταναλωτές. Ο κυριότερος όγκος των πωλήσεων οίνου πραγματοποιείται μέσω supermarket και καταστημάτων λιανικής πώλησης. Σημαντικό θεωρείται το κόστος «εισόδου» στα ράφια των πολωνικών supermarket. Η συνεργασία με διανομείς που έχουν ήδη πρόσβαση σε αυτά είναι ένας τρόπος αντιμετώπισης αυτής της δυσκολίας, με συγκεκριμένα, ασφαλώς, πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Οι Πολωνοί καταναλωτές συνηθίζουν να αγοράζουν κρασί κυρίως από αυτά τα καταστήματα, τα οποία παρέχουν μεγάλη ποικιλία επιλογών και διαφορετικές κατηγορίες οίνων.

Οι ενδιαφερόμενοι δεν πρέπει να ξεχνούν ότι τα κρασιά με τη χαμηλότερη τιμή πώλησης εξακολουθούν να διαδραματίζουν τον σημαντικότερο ρόλο. Τα κρασιά αυτής της κατηγορίας συναντώνται σε τιμές που δεν ξεπερνούν τα 4-5 ευρώ ανά φιάλη, κυρίως στις αλυσίδες discount, μέσω των οποίων διατίθεται το 45% του συνολικού όγκου του κρασιού που πωλείται στη χώρα. Περίπου 30% του κρασιού που καταναλώνεται εγχωρίως πωλείται μέσω άλλων καταστημάτων «μεγάλης επιφάνειας», ενώ στον τομέα HoReCa αντιστοιχεί ποσοστό 4% και στα εξειδικευμένα καταστήματα ποσοστό 5% των συνολικών πωλήσεων.

Υπολογίζεται ότι δραστηριοποιούνται σχεδόν χίλιοι εισαγωγείς οίνου, σε μια κατακερματισμένη αγορά. Πλάι σε μεγάλες και καθιερωμένες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται πολλές μεσαίες και ακόμη περισσότερες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Η συνεργασία με αλυσίδες discount εγγυάται σε μεγάλο βαθμό την πρόσβαση σημαντικού αριθμού αγοραστών στα προϊόντα του ενδιαφερόμενου αλλά προϋποθέτει την ετοιμότητα του προμηθευτή να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των εν λόγω αλυσίδων όσον αφορά στη χαμηλή τιμή πώλησης. Η σταδιακή αύξηση του αριθμού των καταναλωτών με την προσθήκη ομάδων υψηλότερου εισοδήματος σημαίνει ότι και τα ακριβότερα κρασιά θα βρουν προοδευτικά θέση στα ράφια των καταστημάτων που απευθύνονται στο ευρύ κοινό. Οι περισσότεροι αναλυτές της εδώ αγοράς είναι της άποψης ότι αξιοσημείωτη αύξηση της ζήτησης αναμένεται να καταγραφεί στην κατηγορία (τιμής λιανικής) των 7-15 ευρώ/φιάλη.

Στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας υπάρχουν καταστήματα που επικεντρώνονται αποκλειστικά στην πώληση κρασιού. Αυτά προσφέρουν ευρύ φάσμα επιλογών και είναι συχνά εξειδικευμένα σε ποιοτικούς και πρωτότυπους οίνους. Επιπλέον, σημαντικές ποσότητες οίνου καταναλώνονται και σε εστιατόρια και μπαρ, καθώς είναι σύνηθες οι Πολωνοί να επιλέγουν την

κατανάλωση κρασιού και εκτός του σπιτιού τους, συχνά με τη συνοδεία προτεινόμενων πιάτων.

Συνοψίζοντας, σημειώνεται ότι οι ποσότητες κρασιού που καταναλώνονται εγχωρίως πωλούνται από τις αλλοδαπές εξαγωγικές επιχειρήσεις:

- Απευθείας σε εισαγωγείς/διανομείς που εφοδιάζουν supermarkets, εξειδικευμένα καταστήματα (οινοπνευματωδών ποτών) και μικρά καταστήματα τροφίμων/ποτών. Πρόκειται για το κύριο κανάλι διανομής.
- Μέσω μεσαζόντων σε εισαγωγείς/διανομείς που εφοδιάζουν supermarkets, εξειδικευμένα καταστήματα (οινοπνευματωδών ποτών) και μικρά καταστήματα τροφίμων/ποτών.
- Απευθείας ή μέσω μεσαζόντων σε αλυσίδες supermarket.
- Απευθείας ή μέσω μεσαζόντων σε εισαγωγείς/διανομείς που εφοδιάζουν εστιατόρια, ξενοδοχεία, μπαρ κλπ.
- Απευθείας σε χονδρεμπόρους (Cash & Carry τύπου Makro) που εφοδιάζουν εστιατόρια, ξενοδοχεία, μπαρ κλπ.

Η προμήθεια των μεσαζόντων είναι της τάξης του 3-5% για μεγάλες ποσότητες και του 10% για μικρότερες ποσότητες. Οι εισαγωγείς/διανομείς διεκδικούν (margin) περίπου το 30-40% της τιμής πώλησης, που μπορεί να διαμορφωθεί στο 20% στην περίπτωση εφοδιασμού supermarket. Συνήθως, προϋπόθεση για την απευθείας συνεργασία με supermarket αποτελεί η δυνατότητα του εξαγωγέα να γεμίσει τουλάχιστον ένα ολόκληρο εμπορευματοκιβώτιο (container). Όπως προαναφέρθηκε, οι αλυσίδες λιανεμπορίου δίνουν έμφαση στην τιμή και διεκδικούν από 15% στην περίπτωση των αλυσίδων discount έως 30% στις υπόλοιπες αλυσίδες (υπεραγορές κλπ.). Τα μικρά καταστήματα τροφίμων/ποτών προμηθεύονται κρασιά κυρίως μέσω διανομέων και διεκδικούν το 15-20%. Τα μικρά εξειδικευμένα καταστήματα οινοπνευματωδών (κάβες, delicatessen κλπ.), που διεκδικούν ποσοστό 30% ή υψηλότερο, ενδιαφέρονται για κρασιά καλύτερης ποιότητας, που προμηθεύονται κατά κανόνα από μικρότερους εισαγωγείς/διανομείς. Η πώληση κρασιού σε επιχειρήσεις εστίασης (ξενοδοχεία, εστιατόρια, μπαρ κλπ.) προϋποθέτει τις περισσότερες φορές τη συνεργασία του εξαγωγέα με διανομείς που εφοδιάζουν τις συγκεκριμένες επιχειρήσεις, καθώς οι τελευταίες δε συνηθίζουν να εισάγουν απευθείας τα κρασιά που πωλούν στους τελικούς καταναλωτές.

Οι επιχειρήσεις εστίασης (μερίδιο αγοράς 4% και ενδεικτική τιμή πώλησης €19/ φιάλη) και τα εξειδικευμένα καταστήματα οινοπνευματωδών (μερίδιο αγοράς 5% και ενδεικτική τιμή πώλησης €6/ φιάλη) εμπορεύονται μόνο εμφιαλωμένα/ τυποποιημένα κρασιά. Τα μικρά καταστήματα τροφίμων/ποτών (μερίδιο αγοράς 21% και ενδεικτική τιμή πώλησης €5/ φιάλη) και τα supermarket (μερίδιο αγοράς 70% και ενδεικτική τιμή πώλησης €4,5/ φιάλη) εμπορεύονται τόσο εμφιαλωμένα/τυποποιημένα όσο και μη τυποποιημένα (χύμα) κρασιά.

Συνήθως, προϋπόθεση για την αγορά μη τυποποιημένου κρασιού (χύμα) από έναν εισαγωγέα αποτελεί η δυνατότητα του εξαγωγέα να προμηθεύσει τουλάχιστον 60.000 λίτρα.

Οι διαδικτυακές πωλήσεις έχουν επιδείξει σημαντική ανάπτυξη σε πολλές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Πολωνίας. Η αύξηση της ηλεκτρονικής παρουσίας και η ευκολία πρόσβασης σε πληροφορίες για οίνους έχουν καταστήσει τις online πωλήσεις οίνων πιο δημοφιλείς. Οι άνθρωποι επιλέγουν συχνά τις διαδικτυακές αγορές οίνου λόγω της ευκολίας στις συγκρίσεις τιμών, της μεγαλύτερης γκάμας προϊόντων και της δυνατότητας να αναζητήσουν προτάσεις και αξιολογήσεις από άλλους καταναλωτές. Επιπλέον, η πανδημία COVID-19 και οι περιορισμοί που συνδέονται με αυτήν έχουν επηρεάσει θετικά την αύξηση των online πωλήσεων οίνων, καθώς οι καταναλωτές αναζήτησαν τρόπους να αγοράσουν προϊόντα χωρίς να χρειάζεται να επισκεφθούν φυσικά καταστήματα.

Στην Πολωνία επιτρέπεται η πώληση οινοπνευματωδών ποτών και στα πρατήρια καυσίμων. Οι τιμές των προϊόντων που διατίθενται μέσω αυτής της οδού είναι κατά κανόνα προσιτές. Τέλος, σημειώνεται ότι, πέραν των κρασιών που καταναλώνονται εντός εστιατορίου, συχνά υπάρχει δυνατότητα αγοράς φιαλών από εστιατόρια και για κατανάλωση εκτός του καταστήματος.

Ειδικό ενδιαφέρον παρουσιάζει η πλήρης ψηφιοποίηση της διανομής. Συνεπώς, κρίνεται ιδιαίτερης προσοχής η δυνατότητα ή μη της εξαγωγής από την κατηγορία μικρών οινοποιών (σύμφωνα με το καθεστώς που ορίζει η νομοθεσία της Ε.Ε.) και τη φορολογική αποθήκη, καθώς δεν συνηθίζονται διευκολύνσεις ως προς την απουσία ηλεκτρονικών εγγράφων.

ΣΤ. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Πέραν των προτιμήσεων που αφορούν το πάμα (προτιμώνται οι φελλοί και όχι τα βιδωτά πάματα), τη συσκευασία (προτιμώνται οι γυάλινες φιάλες) και την τιμή, κρίνεται σκόπιμο να ληφθούν υπ' όψιν οι προσδοκίες που σχετίζονται με τις ετικέτες των προϊόντων. Κατά τους ειδικούς της πολωνικής αγοράς, η ετικέτα/επιγραφή πρέπει να είναι λιτή, ευανάγνωστη και σύγχρονη. Η φιάλη μπορεί να εισάγεται με την ετικέτα της χώρας προέλευσης, αλλά σε αυτήν την περίπτωση χρειάζεται να προστεθεί σήμανση στην οποία να αναγράφονται στην πολωνική γλώσσα:

- το όνομα του προϊόντος
- η επωνυμία και η διεύθυνση του παραγωγού
- η επωνυμία και η διεύθυνση του εισαγωγέα
- η περιεκτικότητα του ποτού σε οινόπνευμα

Το βασικό νομικό πλαίσιο της εμπορίας οινοπνευματωδών τίθεται από το νόμο της 26^{ης}/10/1982 (D.U. z 2002 r. nr 147, roz. 1231) για την «προστασία από την υπερβολική κατανάλωση οινοπνευματωδών» και τις τροποποιήσεις αυτού.

Τα οινοπνευματώδη ποτά μπορούν να διατίθενται ελεύθερα στην Πολωνία, όπως και στα υπόλοιπα κράτη-μέλη της ΕΕ. Η διακίνηση αλκοολούχων ποτών επιτρέπεται σε επιχειρήσεις που έχουν εξασφαλίσει σχετική άδεια, η οποία χορηγείται από τις δεκαέξι περιφέρειες της χώρας για ποτά με περιεκτικότητα οινοπνεύματος μικρότερη του 18%, ή από το Υπουργείο Οικονομικών για ποτά με περιεκτικότητα οινοπνεύματος μεγαλύτερη του 18%. Αυτές οι άδειες έχουν διετή ισχύ όσον αφορά το κρασί (περιεκτ.<18%) και μονοετή ισχύ όσον αφορά ποτά με περιεκτικότητα οινοπνεύματος μεγαλύτερη του 18%.

Η διαφήμιση οινοπνευματωδών υπόκειται σε αυστηρούς περιορισμούς. Πλην ορισμένων εξαιρέσεων που αφορούν τη μπίρα, απαγορεύεται η διαφήμιση στην τηλεόραση, στο ραδιόφωνο, στα θέατρα και στις αφίσες δρόμου. Έτσι, χρησιμοποιούνται εναλλακτικές μέθοδοι προώθησης, όπως διαφημίσεις/ αφιερώματα σε κλαδικά περιοδικά ή εκδηλώσεις γευσιγνωσίας σε εξειδικευμένα καταστήματα που διαθέτουν την ειδική άδεια πώλησης.

Στις φιάλες τοποθετούνται ειδικές φορολογικές ταινίες. Στο κρασί, συμπεριλαμβανομένων των αφρωδών οίνων, επιβάλλονται Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (excise duty) της τάξης των 158,00 ζλότου/ εκατόλιτρο και ΦΠΑ 23% (βλ. σχετικά: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation-1/excise-duties/excise-duty-alcohol_en και https://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/taxDetails.html?id=4138/1688162400).

Η μέση λιανική τιμή του κρασιού στην Πολωνία είναι περίπου 24,5 ζλότου (5 ευρώ). Οι εισαγωγές εκτός ΕΕ υπόκεινται στο καθεστώς του κοινού εξωτερικού δασμολογίου. Οι δασμοί της ΕΕ χρεώνονται από τα τελωνεία, καθοριζόμενοι από το κόστος, την ασφάλεια, και τους ναύλους του εισαγόμενου προϊόντος. Οι συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης είναι πλέον 0,40 ευρώ ανά λίτρο.

Οι εισαγωγείς είναι εξοικειωμένοι με τις απαιτούμενες διαδικασίες και είναι σε θέση να καθοδηγήσουν τον εξαγωγέα. Οι μεγαλύτερες εισαγωγικές επιχειρήσεις είναι σε θέση να διευκολύνουν τον εξαγωγέα στη διαδικασία τοποθέτησης της ειδικής φορολογικής ταινίας, καθώς έχουν πολλές φορές δικαίωμα τοποθέτησης της ταινίας εντός της πολωνικής επικράτειας και

συγκεκριμένα στις φορολογικές αποθήκες που συχνά διατηρούν. Οι μικρότερες εισαγωγικές επιχειρήσεις, που δε διαθέτουν φορολογικές αποθήκες, αποστέλλουν συνήθως τις ταινίες στον εξαγωγέα προκειμένου να τις τοποθετήσει εκείνος στις φιάλες εκτός πολωνικής επικράτειας. Ενδιαφέρουσα και χρήσιμη είναι η συνοπτική περιγραφή των προϋποθέσεων για την εισαγωγή και εμπορία κρασιού στην Πολωνία που μπορεί να βρει κανείς στους υπερσυνδέσμους: <https://vinisfera.pl/exporting-wines-to-poland-for-foreigners/> και <https://www.biznes.gov.pl/en/opisy-procedur/-/proc/280>.

Z. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Z1. Παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση και προσφορά

Όπως διαπιστώνεται, τα τελευταία χρόνια σημειώνεται αύξηση στην κατανάλωση οίνου στην Πολωνία που σηματοδοτεί τη διεύρυνση της αγοράς και σε αλκοολούχα ποτά μη υψηλού αλκοόλ. Το κρασί αποτελεί αναμφίβολα μια καταναλωτική τάση που κερδίζει έδαφος στο πλαίσιο του εξευγενισμού της νυχτερινής διασκέδασης –κατ'οίκον ή κατά τη βραδινή έξοδο- και της συνοδείας φαγητού στα αστικά κέντρα.

Με βάση την παρούσα μελέτη, υπάρχει πρόσφορο έδαφος για την ενίσχυση του ελληνικού οίνου στην πολωνική αγορά, ενώ κρίσιμοι παράγοντες που καθορίζουν την επιτυχία του εγχειρήματος είναι η διείσδυση στα μεγάλα κανάλια διανομής (υπεραγορές, πρατήρια καυσίμων, e-shops), η ανταγωνιστική τιμή, η σύγχρονη ετικέτα και ο σεβασμός στις γευστικές προτιμήσεις που αναφέρονται ανωτέρω.

Z2. Προοπτικές ελληνικών προϊόντων

Στην εν λόγω μελέτη παρουσιάστηκαν οι τάσεις της αγοράς οίνου και οι έως τώρα πρόσφατες πωλήσεις των ελληνικών προϊόντων. Όπως αποτυπώνεται, η Πολωνία αποτελεί προς το παρόν τον 10^ο προορισμό για τα ελληνικά κρασιά, ωστόσο από την πλευρά της Ελλάδας, όλες οι συμμετοχές και παρουσίες σε κλαδικές εκθέσεις και εκδηλώσεις γίνονται από μεμονωμένους παραγωγούς. Ως εκ τούτου, δεδομένων και των μεγεθών που περιγράφονται στους παραπάνω πίνακες, αντιλαμβάνεται κανείς το μερίδιο της αγοράς που θα μπορούσε να καταληφθεί από το ελληνικό κρασί, εάν η Πολωνία αποτελέσει στόχο των επαγγελματικών οργανώσεων οίνου και εδραιωθεί η μόνιμη παρουσία των Ελλήνων οινοποιών σε εκδηλώσεις και εκθέσεις του χώρου ή η σταθερή συνεργασία τους με τους μεγάλους διανομείς.

Δύο κομβικοί παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την επιτυχία των ελληνικών οίνων στην Πολωνία είναι η τιμή διάθεσης και η ψηφιοποίηση όλων των σταδίων και των απαραίτητων εντύπων της διαδικασίας εισαγωγής.

Η. ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Η1. Τάσεις-προδιαγραφές

- https://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/taxDetails.html?id=4138/1688162400
- <https://jawis.com.pl/en/blog/how-to-introduce-imported-alcohol-to-the-polish-market>
- https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation-1/excise-duties/excise-duty-alcohol_en
- <https://winetrails.gr/%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%B3%CE%BA%CE%B1%CE%AF%CE%B5%CF%82-%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CF%85%CE%BA%CF%81%CE%B9%CE%BD%CE%AE%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CF%84%CE%B5%CE%BB%CF%89%CE%BD%CE%B5%CE%AF%CF%89%CE%BD-%CE%B3/20658/>
- <https://www.clickatlife.gr/geusi/story/185396/poies-xores-agapoun-to-elliniko-krasi>
- <https://www.falstaff.com/en/news/polish-wine-the-next-big-thing>
- <https://www.jancisrobinson.com/articles/polands-growing-wine-culture>
- <https://www.meiningers-international.com/wine/styles-regions/polish-wine-market>

Η2. Εκθέσεις

- <https://polagra.pl/pl/>
- <https://targi.krakow.pl/>
- <https://wineexpopoland.pl/en/>
- <https://www.worldfood.pl/en/>
- <https://zppps.pl/>

Η3. Περιοδικά

- <http://winiciatywa.pl>
- <https://collegiumvini.pl/>
- <https://czaswina.pl/>

Η4. Εισαγωγείς-e.shops

- <https://domwina.pl/>
- <https://www.vininova.pl/>
- <https://www.wina.pl/>
- <https://www.wine-express.pl/>
- <https://www.winkolekcja.pl/>